Windpark Reijerscop-Cattenbroek

Concept Participatie- en communicatieplan

Datum 14-9-2026

Inhoudsopgave

1. Introductie 2
2. Windpark Reijerscop-Cattenbroek in vogelvlucht 4
   2.1 Initiatiefnemers & rollen 4
      2.1.1 Coöperatieve Vereniging Grondeigenaren en Grondpachters Reijerscop U.A 4
      2.1.2 Woerden Energie 4
      2.1.3 Coöperatieve ontwikkelaar Windunie 5
      2.1.4 Pure Energie 6
      2.1.5 Energiecoöperatie Lek en IJssel Stroom 6
      2.1.6 CoöperatIEDEREEN 6
      2.1.7 De Samenwerking: twee lokale consortiums 6
   2.2 Projectgebied & Plannen 8
   2.3 Wettelijke kaders 10
      2.3.1 Bevoegd gezag 10
      2.3.2 Toetsingskader 10
   2.4 Doelstellingen en leidende uitgangspunten 11
3. Inventarisatie belanghebbenden 12
   3.1 Het Schillenmodel 12
   3.2 Stakeholderanalyse 13
4. Participatiestrategie 16
   4.1 Procesparticipatie 16
      4.1.1 Definitie procesparticipatie 16
      4.1.2 Procesparticipatie instrumenten 17
   4.2 Projectparticipatie/Financiële participatie 22
      4.2.1 Definitie projectparticipatie/ financiële participatie 22
      4.2.2 Projectparticipatie/financiële participatie instrumenten 22
5. Communicatie 24
6. Referenties 26

1. Introductie

Beste lezer,

“Windenergie van, voor en door de inwoners en bedrijven van Montfoort en Woerden.” Voor je ligt het participatieplan voor Windpark Reijerscop-Cattenbroek: het park waarmee we deze ambitie willen realiseren. Dit document beschrijft de manier waarop, op welke momenten en waarover verschillende belanghebbenden kunnen meedenken, meepraten en meebeslissen over de plannen voor het opwekken van windenergie in de gemeenten Woerden en Montfoort.

Hoewel Reijerscop in Woerden en Cattenbroek in Montfoort twee afzonderlijke windenergieprojectgebieden zijn, is er in dit participatieplan voor gekozen om de communicatie en participatie van de projecten zoveel mogelijk gezamenlijk vorm te geven. De projectgebieden liggen direct naast elkaar en hebben deels dezelfde omgeving en belanghebbenden. Veel omwonenden, grondeigenaren, ondernemers en andere betrokkenen hebben met beide projecten te maken. Door de participatie gezamenlijk vorm te geven, ontstaat voor de omgeving één herkenbaar en overzichtelijk proces. Een gezamenlijk gebiedsproces sluit bovendien aan bij de manier waarop belangrijke onderzoeken en ruimtelijke procedures voor de beide projecten worden uitgevoerd.

Zo wordt bijvoorbeeld de milieueffectrapportage (MER) in samenhang én samen opgesteld. Een gezamenlijke aanpak maakt het voor betrokkenen eenvoudiger om hun kennis, aandachtspunten en ideeën in te brengen. Tegelijkertijd ontstaat hierdoor een completer beeld van wat er leeft in het gebied als geheel. Ook lokale stakeholders hebben aangegeven de voordelen van deze werkwijze te zien, omdat deze (kosten)efficiënter is en onnodige herhaling en overlap voorkomt. Op deze manier wordt gestreefd naar een zorgvuldig, toegankelijk en samenhangend participatieproces voor beide projecten. Het doel: het realiseren van zo groot mogelijke acceptatie in de omgeving voor de plannen voor Windpark Reijerscop-Cattenbroek.

Het opwekken van windenergie brengt een zichtbare en merkbare verandering teweeg in de leefomgeving. De initiatiefnemers van Windpark Reijerscop-Cattenbroek erkennen dat deze verandering impact heeft en dat draagvlak niet vanzelf ontstaat. Een participatieplan is daarom noodzakelijk: het biedt structuur voor betrokkenheid, transparantie en invloed. Niet onbelangrijk: het beste plan maken we samen met de omgeving. Hierom zijn veel stakeholders ook betrokken bij de ontwikkeling van dit participatieplan. In het vervolg willen we, als initiatiefnemers, in een constructieve dialoog samen met de omgeving het plan maken voor dit project.

De realisatie van een windpark is een traject van meerdere fasen in de tijd. De stappen in het participatietraject zijn per fase van het project verschillend. Het onderstaand schema toont een indicatie van de projectfasen en bijhorende participatiestappen.

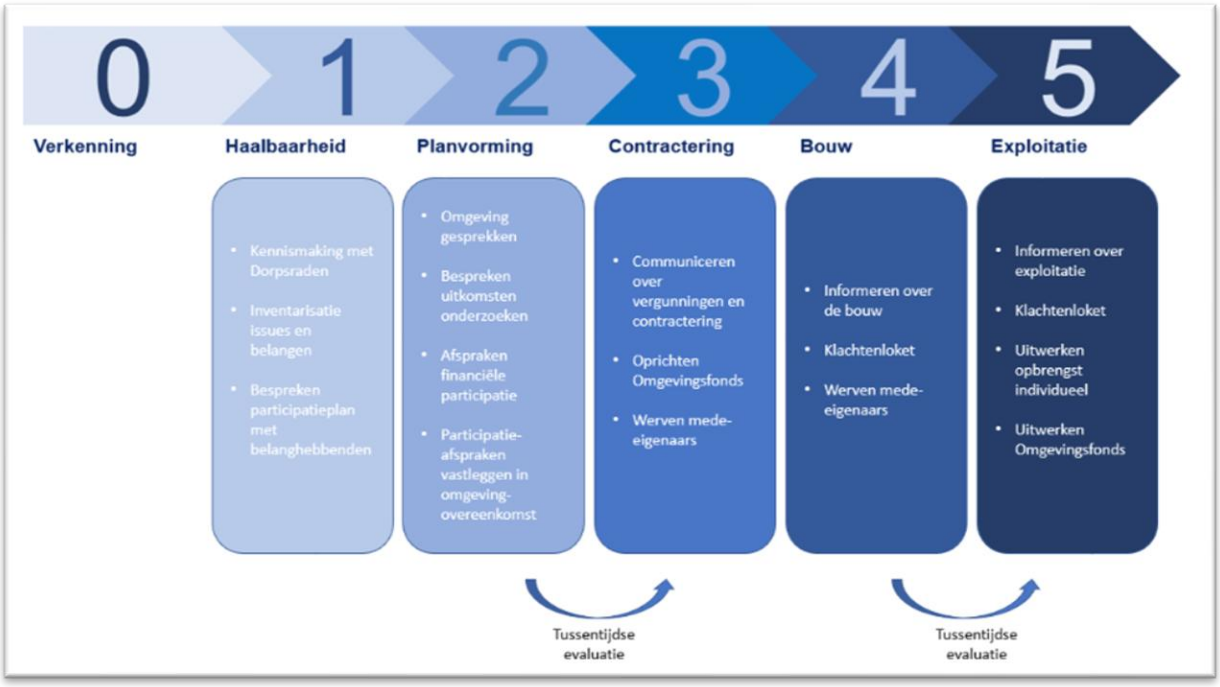

Figuur 1: Projectfasen schema met bijhorende participatiestappen.

Op dit moment (medio 2026) staan de projectdelen Reijerscop en Cattenbroek aan de start van de planvormingsfase. In beide gemeentes hebben de colleges positief gereageerd op de aanmelding van een consortium. Voor beide projectdelen geldt dat de komende periode in het teken staat van de verdere uitwerking van de plannen. Dit participatie- en communicatieplan is daar een voorbeeld van. Net als de concept onderzoeksopzet (apart te raadplegen). Na afstemming met de omgeving en overlegpartners worden de plannen definitief en starten de onderzoeken en uitvoering van de participatie. Onderzoeken worden uitgevoerd en resultaten worden vertaald naar concrete keuzes. De participatie met belanghebbenden krijgt een prominentere rol, zodat inzichten, belangen en aandachtspunten kunnen worden meegenomen bij de verdere planvorming en besluitvorming.

2. Windpark Reijerscop-Cattenbroek in vogelvlucht

2.1 Initiatiefnemers & rollen

Windpark Reijerscop-Cattenbroek wordt voor het deel Reijerscop ontwikkeld door De Coöperatieve Vereniging van grondeigenaren en - grondpachters in Reijerscop, Woerden Energie en Windunie. Het deel Cattenbroek wordt ontwikkeld door de ontwikkelaars Windunie en Pure Energie in nauwe samenwerking met de lokale energiecoöperaties Lek en IJssel Stroom en CoöperatIEDEREEN. Samen vormen deze vier partijen een consortium voor het deel Cattenbroek in de gemeente Montfoort.

Als initiatiefnemers zijn de genoemde partijen verantwoordelijk voor het opstellen en uitvoeren van dit participatieplan.

2.1.1 Coöperatieve Vereniging Grondeigenaren en Grondpachters Reijerscop U.A

De Coöperatieve Vereniging van grondeigenaren en - grondpachters in Reijerscop U.A. (hierna de Coöperatieve Vereniging), is een samenwerkingsverband waarin de leden hun gronden beschikbaar stellen of willen stellen voor de ontwikkeling en exploitatie van windturbines. Door zich te verenigen in een coöperatie behartigen de grondeigenaren en pachters gezamenlijk hun belangen. Zij streven naar een sociaal eerlijke verdeling van lusten en lasten onder alle deelnemende grondeigenaren en pachters, zodat niet alleen degenen met een turbine op hun land profiteren, maar ook omliggende agrariërs.

Grondeigenaren kunnen zo met één stem spreken en ervoor zorgen dat de ruimtelijke inpassing van de windturbines in het landbouwgebied zorgvuldig gebeurt, met oog voor het landschap en de agrarische bedrijfsvoering.

Ook de woningeigenaren in de polder die geen agrarische gronden hebben, krijgen in een later stadium de gelegenheid om lid te worden van de Coöperatieve Vereniging. Bovendien wordt ongeveer 15%-20% van het totale budget van de gebiedsvergoedingen binnen het ontwikkelgebied gereserveerd voor de woningeigenaren, afhankelijk van hoeveel turbines worden gerealiseerd.

2.1.2 Woerden Energie

Woerden Energie is de lokale burgerenergiecoöperatie en vertegenwoordigt de inwoners van Woerden en omgeving. De coöperatie neemt deel in het lokale consortium om het lokale eigendom te waarborgen, financiële participatie voor inwoners mogelijk te maken en omwonenden actief te betrekken bij ontwerp- en besluitvormingsprocessen.

Daarnaast realiseert Woerden Energie energiegemeenschappen. Een energiegemeenschap is een lokale organisatie waarin bewoners, bedrijven en maatschappelijke partijen samenwerken aan duurzame

energie. Zo'n gemeenschap kan bijvoorbeeld gezamenlijk investeren in zonnepanelen, batterijen, warmtepompen of laadpalen, maar kan ook werken aan energiebesparing en het betaalbaar houden van energie voor de omgeving.

Volgens de nieuwe Energiewet 2025 is een energiegemeenschap meer dan alleen een samenwerkingsverband: het is een rechtspersoon met open en vrijwillige deelname, waarin de leden gezamenlijk zeggenschap hebben en het hoofddoel hebben om lokale milieu-, sociale en economische voordelen te realiseren. In de praktijk betekent dit dat bewoners via een energiegemeenschap zelf mede-eigenaar kunnen zijn van energieprojecten en zo kunnen meebeslissen over de manier waarop energie wordt opgewekt, gedeeld en gebruikt binnen hun dorp of wijk. Woerden Energie onderzoekt op verschillende plekken in de gemeente hoe zulke energiegemeenschappen kunnen ontstaan. Ook in Reijerscop verkent Woerden Energie samen met partijen de mogelijkheden voor een decentrale energiegemeenschap die lokaal eigendom en zeggenschap koppelt aan de ontwikkeling van duurzame energieprojecten.

2.1.3 Coöperatieve ontwikkelaar Windunie

Windunie is een landelijk opererende coöperatie en ontwikkelaar en exploitant van duurzame energieprojecten zoals wind- en zonneparken, batterijopslag en slimme energiehubs. Als coöperatieve ontwikkelaar onderscheidt Windunie zich van commerciële ontwikkelaars door maximaal lokaal eigendom (tot 90%) van de duurzame energieprojecten na te streven. Windunie neemt daarbij een minderheidsaandeel in het project en vervult een ondersteunende rol met kennis, ervaring en ontwikkelcapaciteit. Hiermee wordt geborgd dat de zeggenschap en een belangrijk deel van de financiële opbrengsten lokaal verankerd blijven, terwijl tegelijkertijd gebruik wordt gemaakt van de expertise van een professionele ontwikkelaar.

Door het minderheidsaandeel te nemen, onderstreept Windunie haar langdurige betrokkenheid bij de lokale projecten en draagt ze niet alleen bij aan de ontwikkeling en realisatie van duurzame energie-installaties, maar ook aan het creëren van draagvlak, het opzetten van participatiemogelijkheden en het versterken van de lokale economie. Transparantie, samenwerking en een eerlijke verdeling van lusten en lasten vormen daarbij belangrijke uitgangspunten.

Daarnaast is Windunie een van de dragende partijen achter het Local4Local-concept. Dit concept heeft als doel lokaal opgewekte duurzame energie zoveel mogelijk lokaal te benutten. Door producenten, afnemers en opslagvoorzieningen met elkaar te verbinden, ontstaat een lokaal energiesysteem waarin de opgewekte energie efficiënt wordt ingezet en de economische waarde zoveel mogelijk binnen de regio behouden blijft. Daarmee levert Local4Local een bijdrage aan zowel de energietransitie en netcongestie verminderen als de versterking van lokale gemeenschappen en bedrijven.

2.1.4 Pure Energie

Pure Energie is een duurzaam energiebedrijf uit Enschede en opgericht in 1995. Samen met circa 150 collega's werken we aan één doel: Nederland verduurzamen en voorzien van onze eigen groene en zelf opgewekte energie. Dat doen we met behulp van onze eigen windmolens, zonnepanelen op land en dak en batterijen. Onze stroom leveren we aan zowel particuliere als zakelijke klanten. Binnen ons energiebedrijf hebben we de hele keten in eigen beheer: Van ontwikkeling naar bouw en beheer en via trading en levering naar onze klanten. Dit noemen we van weiland tot stopcontact. Én dat doen we niet alleen. Op heel veel plekken werken we samen met lokale partijen, zoals energiecoöperaties, om Nederland met elkaar, lokaal, te verduurzamen. Samen vormen we daarbij een sterke combinaties waarmee voor de ontwikkeling van duurzame energieoplossingen.

2.1.5 Energiecoöperatie Lek en IJssel Stroom

Energie Coöperatie Lek en IJssel Stroom wil zelf energie opwekken en gebruiken. En neemt daarvoor het heft in eigen handen. Het is een regionale organisatie voor de vier gemeenten – IJsselstein, Lopik, Montfoort en Oudewater – die samen met de lokale duurzaamheidsorganisaties wil samenwerken en alle betrokkenen verbinden: inwoners en bedrijven, organisaties en gemeenten. Dat doet Lek en IJssel Stroom met oog voor de maatschappij, zonder winstoogmerk. De coöperatie bouwt daarbij met daadkracht aan duurzame energie van de toekomst, liefst grootschalig omdat de energietransitie om grote stappen vraagt. Alleen door samen te werken wordt de transitie haalbaar. Hernieuwbare energie is een dringende noodzaak voor onze planeet en alles wat erop leeft.

2.1.6 CoöperatIEDEREEN

CoöperatIEDEREEN is de lokale coöperatie gericht op Linschoten en Montfoort. De doelstelling van de coöperatie is het mede realiseren van duurzame energie-initiatieven binnen de Montfoortse gemeentegrenzen. Met de opbrengsten van deze duurzame initiatieven wil de coöperatie zoveel mogelijk meerwaarde voor de lokale gemeenschap creëren. Dit kan in de vorm van het mogelijk maken van lokale initiatieven gericht op duurzaamheid en welzijn. Daarbij is ook specifiek aandacht voor de inwoners met minder financiële middelen. Voor CoöperatIEDEREEN is het belangrijk dat het windproject mogelijk wordt gemaakt met ondersteuning van een grote groep inwoners en andere stakeholders uit de gemeente.

2.1.7 De Samenwerking: twee lokale consortiums

Gezamenlijk werken de initiatiefnemers aan de ontwikkeling in Reijerscop en Cattenbroek. Daarvoor zijn twee lokale consortiums gevormd. Ieder consortium is verantwoordelijk voor haar eigen deel van het project. Waarbij dit alles in zoveel mogelijk samenwerking met elkaar ontwikkeld zal worden. Die samenwerking is logisch omdat het ruimtelijk gezien gaat om één gebied. Weliswaar verdeeld over twee gemeenten, maar die gemeenten hebben het beleid rondom de ontwikkeling van windenergie sterk op

elkaar afgestemd. De samenwerking wordt o.a. zichtbaar in een gezamenlijke website en in de verschillende participatie- en communicatiemomenten.

De meest recente Gedragscode Acceptatie & Participatie Windenergie op Land van brancheorganisatie NedZero wordt gehanteerd als uitgangspunt, voor zover deze niet in strijd is met het gemeentelijk Toetsingskader[1].

[1] https://www.nedzero.nl/media/site/ea73574566-1777979821/gedragscode-wol.pdf

2.2 Projectgebied & Plannen

Een van de afspraken uit het 2019 klimaatakkoord is de aanstelling van 30 energieregio's in Nederland waarin onderzocht wordt waar en hoe het best duurzame elektriciteit op land (wind en zon) opgewekt kan worden. De doelstelling is om 35 Terawattuur (TWh) hernieuwbare energie op land in 2030 op te wekken. In de Regionale Energiestrategie (RES) wordt dit uitgewerkt. De poldergebieden Reijerscop en Cattenbroek zijn onderdeel van de RES-regio U16. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor het aanwijzen van zoekgebieden voor energieopwekking binnen de eigen gemeentegrenzen. De provincie is verantwoordelijk voor het opnemen van het zoekgebied in de provinciale omgevingsverordening om windenergie hier mogelijk te maken. De zoekgebieden Reijerscop en Cattenbroek, vastgesteld door Woerden en Montfoort respectievelijk, liggen dicht naast elkaar. Daarom beschouwt de provincie Utrecht beide gebieden als één samenhangend zoekgebied en heeft deze gezamenlijk opgenomen als zoekgebied 24.

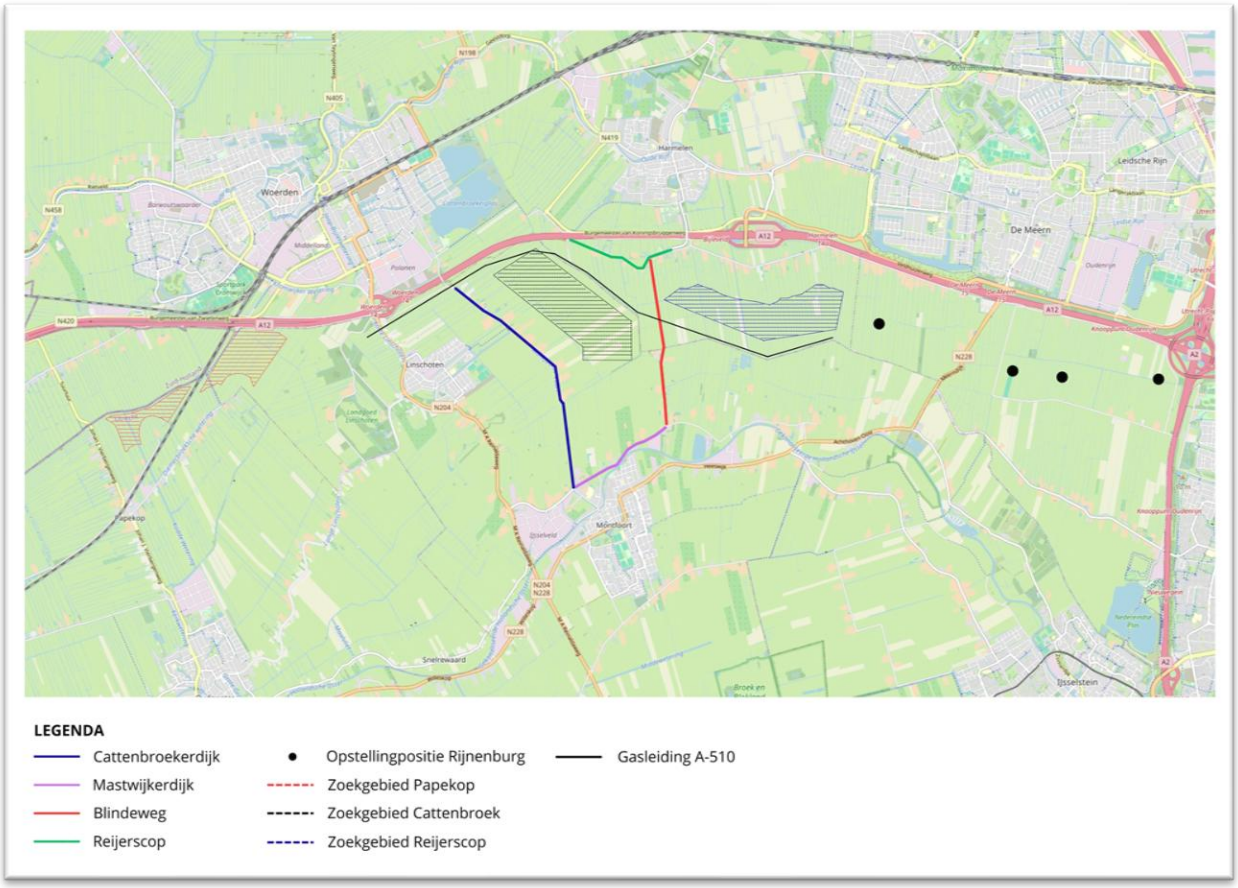

Figuur 2: Zoekgebied 24

Op 22 mei 2025 heeft de gemeenteraad van Woerden het Toetsingskader Windenergie Reijerscop vastgesteld en besloten dat in de polder Reijerscop drie windturbines vergund mogen worden. De technische ruimte voor het windpark is weergegeven in figuur 3. Binnen de aangegeven technische ruimte wordt het initiatief in de planvormingsfase verder uitgewerkt. Daarbij wordt onder meer gekeken naar de exacte positionering van de windturbines, de landschappelijke inpassing, de resultaten van milieu- en omgevingsonderzoeken, de aansluiting op het elektriciteitsnet en de effecten op de omgeving.

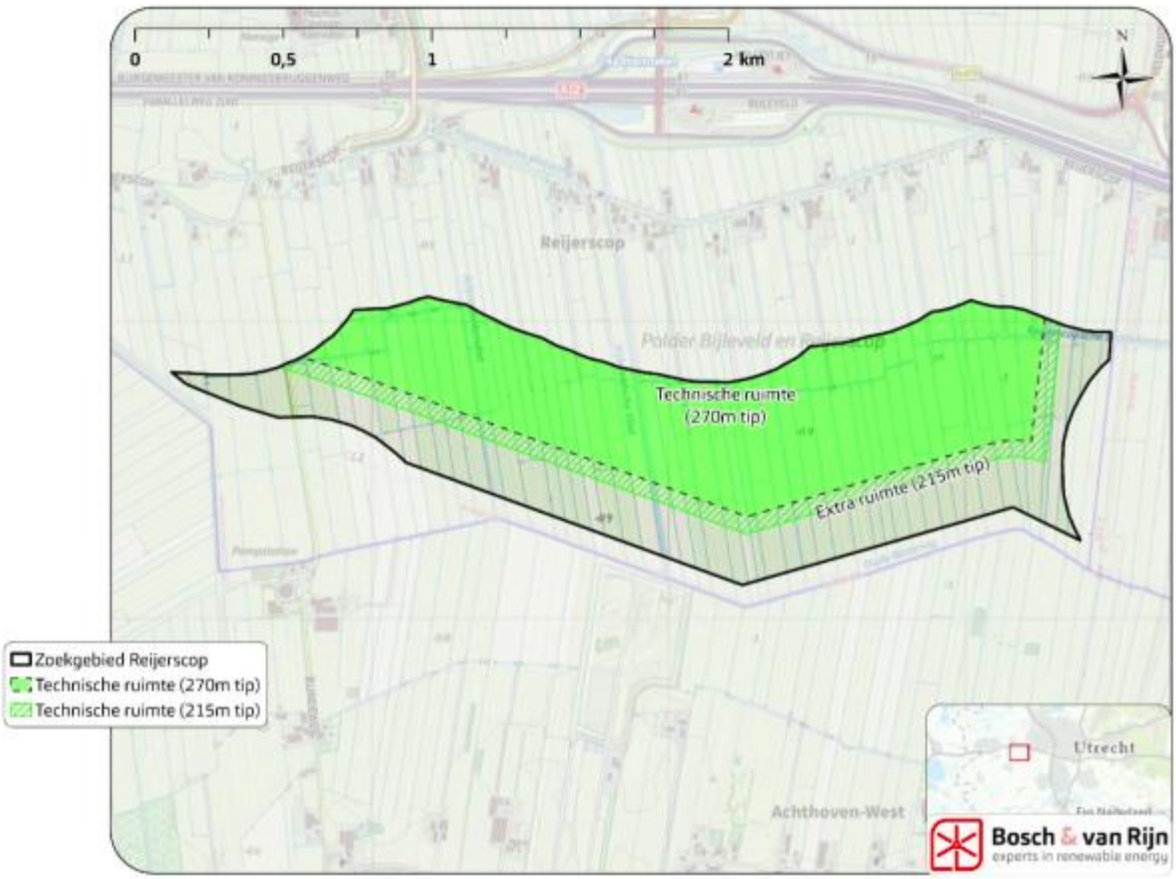

Figuur 3: Technische ruimte Reijerscop

Aansluitend op Reijerscop onderzoekt de gemeente Montfoort de ontwikkeling van windenergie in de polder Cattenbroek. Hiervoor ontwikkelde de gemeente een toetsingskader. In Cattenbroek gaat het over de plaatsing van twee of drie windturbines. De voorkeur gaat uit naar een lijnopstelling parallel aan de A12, aansluitend op de windturbines in Reijerscop. Deze opstelling draagt bij aan het beperken van de langschappelijke impact en de hinder voor omwonenden. Het toetsingskader van de gemeente Montfoort zal naar verwachting in oktober 2026 door de gemeenteraad geaccordeerd worden en daarmee verder van toepassing zijn op de ontwikkeling in het gebied Cattenbroek.

2.3 Wettelijke kaders

De ontwikkeling van een windpark vindt plaats binnen een duidelijk wettelijk en beleidsmatig kader. Deze kaders bepalen niet alleen de technische en ruimtelijke voorwaarden, maar ook de manier waarop participatie moet worden vormgegeven.

2.3.1 Bevoegd gezag

Hoewel Windpark Reijerscop-Cattenbroek zich uitstrekt over het grondgebied van de gemeenten Woerden en Montfoort, is afgesproken om de ruimtelijke procedure en vergunningverlening gecoördineerd te organiseren. In dat kader wordt het bevoegd gezag voor het project belegd bij de gemeente Woerden. De gemeente Woerden is daarmee verantwoordelijk voor het begeleiden van de procedure, het beoordelen van de vergunningaanvraag en het nemen van de benodigde besluiten. Daarbij werkt zij nauw samen met de gemeente Montfoort, die als betrokken gemeente haar belangen, beleidskaders en lokale kennis inbrengt. Op deze manier wordt aangesloten bij de samenhang van het projectgebied en wordt één geïntegreerde procedure mogelijk gemaakt.

2.3.2 Toetsingskader

Het toetsingskader geeft richting aan de verdere uitwerking van het project en beschrijft onder meer de eisen en wensen ten aanzien van ruimtelijke kwaliteit, leefomgeving, natuur, landschap, participatie en lokaal eigendom. Daarnaast zijn kaders opgenomen voor de samenwerking met de omgeving en de wijze waarop belangen van omwonenden en andere belanghebbenden worden betrokken bij de planvorming. De verdere ontwikkeling van het windpark, de uit te voeren onderzoeken en de vergunningaanvraag worden getoetst aan de eisen en wensen uit het toetsingskader. Hiermee vormt het toetsingskader een belangrijke basis voor de planvorming en besluitvorming in de volgende projectfasen. Gemeente Woerden heeft het toetsingskader voor windenergie vastgesteld. De gemeenteraad van Montfoort besluit begin oktober 2026 over haar eigen beleids- en toetsingskaders voor windenergie.

Beide toetsingskaders stellen participatie centraal bij de verdere ontwikkeling van het windpark. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen procesparticipatie, financiële participatie en lokaal eigendom. Van initiatiefnemers wordt verwacht dat zij een participatieproces organiseren waarin omwonenden en andere belanghebbenden worden betrokken bij de verdere planvorming. Daarnaast moet minimaal 50% van het project in lokaal eigendom worden gerealiseerd en moet er de mogelijkheid geboden worden voor financiële deelname. De gemaakte afspraken over participatie, financiële betrokkenheid en samenwerking met de omgeving worden vastgelegd in een omgevingsovereenkomst. Het participatieproces dient te worden uitgewerkt in een participatieplan en moet aansluiten bij de Gedragscode Acceptatie & Participatie Windenergie op Land.

2.4 Doelstellingen en leidende uitgangspunten

Communicatie en participatie vormen een integraal onderdeel van de ontwikkeling van dit windenergie-project. Het betrekken van omwonenden, bedrijven, maatschappelijke organisaties en andere belanghebbenden stelt initiatiefnemers in staat om kennis, belangen en aandachtspunten uit de omgeving mee te nemen in de verdere planvorming. Het doel van dit participatieplan is: het bereiken van zo groot mogelijke acceptatie bij lokale stakeholders voor de ontwikkeling en exploitatie van Windpark Reijerscop-Cattenbroek. In dit plan staat beschreven op wat voor manier (instrumenten en maatregelen) alle doelgroepen bij Windpark Reijerscop-Cattenbroek betrokken zullen worden. Het gaat over meedenken, meebeslissen en meeprofiteren.

De initiatiefnemers van Windpark Reijerscop-Cattenbroek verplichten zich uitvoering te geven aan de vormen van participatie die worden benoemd en die samen met de stakeholders verder zullen worden gespecificeerd. De uitwerking in dit participatieplan gaat uit van drie leidende uitgangspunten:

1. **Windpark Reijerscop-Cattenbroek wil een goede buur zijn**

Dit willen we doen door minimale impact te realiseren op de omgeving en op het landschap. Ook werken we vanuit de principes open-houding, verbindend en positief.

2. **Windpark Reijerscop-Cattenbroek wil lusten en lasten eerlijk delen**

Windpark Reijerscop-Cattenbroek is van, voor en door inwoners en ondernemers van Woerden en Montfoort. Het is daarom belangrijk dat lokaal eigendom gemaximaliseerd wordt. Dit willen we doen door ruime mogelijkheden voor proces- en projectparticipatie (financiële participatie) te realiseren.

3. **Windpark Reijerscop-Cattenbroek wil in gesprek zijn en blijven**

Ons doel is om lokaal draagvlak te versterken en lokale betrokkenheid te stimuleren voor de ontwikkeling, bouw en exploitatie van Windpark Reijerscop-Cattenbroek. Daarom willen we omwonenden, het bedrijfsleven en inwoners van Woerden en Montfoort betrekken bij het maken van dit participatieplan. Hier willen we stap voor stap een drietrapsraket mee realiseren: begrijpen, verbinden en meedoen met Windpark Reijerscop-Cattenbroek.

3. Inventarisatie belanghebbenden

3.1 Het Schillenmodel

Om participatie zorgvuldig te organiseren, wordt een schillenmodel gehanteerd. In dit model worden belanghebbenden ingedeeld op basis van hun nabijheid tot het beoogde windpark. Elke 'schil' vertegenwoordigt een groep stakeholders met een vergelijkbare mate van betrokkenheid, invloed en mogelijke impact (zie figuur 3 & tabel 1). De verschillende vormen van participatie worden in hoofdstuk 5 verder toegelicht.

1e schil:

Directe buren: De bewoners aan of binnen de begrenzing A12, Cattenbroekerdijk, Mastwijkerdijk/Achthoven West en oostelijk N228

2e schil:

Inwoners en ondernemers tot maximaal 10x de tiphoogte afstand van de turbines, inclusief de rest van de bebouwde kom. Ook de organisaties die direct belangen voor hen vertegenwoordigen maken hier deel van uit.

3e schil:

Alle inwoners en lokale (MKB-)ondernemingen binnen de gemeente Woerden en Montfoort, inclusief energiecoöperaties of energiegemeenschappen, inclusief organisatie die belangen voor hen vertegenwoordigen

4e schil:

(Leden van) energiecoöperaties of energiegemeenschappen gevestigd binnen alle gemeenten die aan Woerden en Montfoort grenzen. Organisaties die vanuit hun bredere functie en/of bredere (leden)belang betrokken zijn, maken deel uit van deze schil.

Tabel 1: Mate van participatie per schil

Participatie- onderdeel	**Directe buren**	**2de schil**	**3de schil**	**4de schil**
Zeggenschap en financiële participatie (aandelen) via lokaal eigendom	Ja	Ja	Ja, mits er voorrang wordt geboden aan omwonenden uit de eerste twee schillen	Ja, mits er voorrang wordt geboden aan omwonenden uit de eerste twee schillen

Participatie- onder-deel	Directe buren	2de schil	3de schil	4de schil
Financiële participatie via obligaties	Ja	Ja	Ja	Ja
Geïnformeerd over project	Ja	Ja	Ja	Nader te bepalen
Zeggenschap over omgevingsfonds (bijv. via lokale stichting)	Ja	Ja	Nee	Nee
Participatieproces van de initiatiefnemers, leidend tot omgevingsafspraken	Ja	Nader te bepalen	Nee	Nee
Omwonendenregeling	Ja	Nee	Nee	Nee
Gesocialiseerde grondvergoeding	Voor grondeigenaren en pachters binnen het projectgebied	Nee	Nee	Nee

3.2 Stakeholderanalyse

Uitgaand van het schillenmodel, en in combinatie met de lokale kennis van de initiatiefnemers, is er een eerste overzicht van belanghebbenden samengesteld (tabel 2). In het vervolg van de voorbereiding van het participatieproces wordt deze lijst aangescherpt door een gedetailleerde issue- en belangenanalyse uit te voeren. Zo wordt het participatieniveau per belanghebbende bepaald. De eerste gesprekken met de belanghebbenden zijn al gestart.

Tabel 2: Initiële stakeholder analyse

Schil	Categorie	Stakeholders
Schil 1 Directe buren	Bewoners en actiegroepen	• Bewonerscomité Leefbaar Cattenbroek • Actiegroep Reijerscop • Bewoners binnen de projectbegrenzing
Schil 2 Inwoners en ondernemers tot maximaal 10x de tiphoogte	Dorps- en bewonersorganisaties	• Dorpsplatform Harmelen • Dorpsplatform Linschoten • Stichting Libel • Bewonerscommissie Waterrijk Zuid • Actiegroep Montfoort
	Gebieds- en agrarische partijen	• LTO Noord afd. Woerden e.o. • LTO Noord afdeling Zuid-West Utrecht • Lokale agrarische Vereniging Montfoort en Linschoten
	Ondernemers	• Ondernemend Woerden • Ondernemend Harmelen • Bedrijventerrein Polanen
Schil 3 Alle inwoners en lokale (MKB-)ondernemingen binnen de gemeente Woerden en Montfoort, inclusief energiecoöperaties of energiegemeenschappen	Ondernemers	• Ondernemend Woerden • Bedrijventerrein Polanen • Bedrijvenpark IJsselveld • Ondernemerskring Woerden (OKW) • Bedrijvenvereniging Montfoort
	Natuur, landschap en duurzaamheid	• IVN Woerden • Biodiversiteitsteam Woerden • Duurzaam Woerden • Stichting Hugo Kotestein • Vogelvereniging Montfoort • Linschoten Natuurlijk • Collectief Lopikerwaard
	Agrarisch	• LTO Noord afd. Woerden e.o. • LTO Noord afdeling Zuid West Utrecht • Lokale agrarische Vereniging Montfoort en Linschoten • Collectief Lopikerwaard
	Maatschappelijk	• Raad van Kerken in Woerden • Protestantse gemeente Linschoten

Schil	Categorie	Stakeholders
	Overheid	• Gemeente Woerden • Gemeente Montfoort
	Energiecoöperaties (zijn mede- initiatiefnemers)	• Woerden Energie • CoöperatIEDEREEN • Energie coöperatie Lek en IJsselstroom
Schil 4 (Leden van) energiecoöperaties of energiegemeenschappen gevestigd binnen alle gemeenten die aan Woerden en Montfoort grenzen.	Energie en duurzaamheid	• Duurzaam Montfoort & Linschoten • Energie Oudewater • Rijne Energie • Energie-U • EC Bodegraven Reeuwijk • Coöperatie Veenwind • Coöperatie Eceens
Organisaties die vanuit functie en/of (leden)belang betrokken worden	Agrarische organisaties	• LTO Noord afd. Woerden e.o. • LTO Noord afd. Zuid-West Utrecht • Vereniging Rijn & Gouwe Wiericke • Collectief Lopikerwaard
	Natuur- en milieuorganisaties	• Natuur- en Milieufederatie Utrecht • KNNV • Vogelvereniging Montfoort • Linschoten Natuurlijk • Staatsbosbeheer • Natuurmonumenten • Utrechts Landschap
	Overheden	• Gemeente Montfoort • Gemeente Woerden • Provincie Utrecht • Waterschap HDSR

4. Participatiestrategie

Binnen dit participatieplan wordt onderscheid gemaakt tussen procesparticipatie en projectparticipatie (ook wel financiële participatie genoemd). Deze twee vormen vullen elkaar aan, maar hebben elk een eigen doel en aanpak.

Een belangrijk uitgangspunt bij de procesparticipatie zal zijn dat er zoveel mogelijk vanuit één project gecommuniceerd en geparticipeerd wordt. Het gaat ruimtelijk gezien tenslotte om één project waarbij het beleid van beide gemeenten ook zoveel als mogelijk op elkaar is afgestemd. Voor omwonenden, andere inwoners en stakeholders geldt dat veel aspecten van deze ontwikkeling dan ook goed binnen één gezamenlijke participatie aanpak besproken en uitgewerkt kunnen worden.

De participatieaanpak biedt daarnaast ruimte om voor specifieke deelonderwerpen gesprekken te voeren en oplossingen te ontwikkelen die aansluiten bij de situatie in Woerden of Montfoort. Deze gelaagdheid in de aanpak zal ervoor zorgen dat zowel voor initiatiefnemers als voor inwoners en andere deelnemers, het participatieproces een efficiënt en verbindend karakter heeft. Er worden geen zaken dubbel gedaan en wanneer de inhoud vraagt om een meer Woerdens, dan wel Montfoorts participatiegesprek bieden we die mogelijkheid.

4.1 Procesparticipatie

4.1.1 Definitie procesparticipatie

Procesparticipatie gaat over het betrekken van inwoners en andere belanghebbenden bij het proces om te komen tot vergunningverlening én bij de vervolgstappen daarna. Het gaat hierbij om het delen van informatie, het ophalen van zorgen en ideeën en het gezamenlijk verkennen van oplossingen. De initiatiefnemers nemen hier een coördinerende rol aan en bewaken het eerlijke en open verloop van de participatieprocessen.

Procesparticipatie is inmiddels een vast onderdeel van alle grootschalige duurzame energieprojecten in Nederland. Het is verankerd in de gedragscode Wind op Land, wordt actief uitgevraagd door betrokken overheden en maakt onderdeel uit van de ruimtelijke procedures die voor deze projecten gelden. Een belangrijke ontwikkeling is dat procesparticipatie steeds vaker wordt ingericht over de volledige levenscyclus van een energiepark: van ontwikkeling en vergunningverlening tot bouw en exploitatie. Betrokkenheid van stakeholders stopt dus niet zodra de vergunning is verleend. Ook tijdens de exploitatie blijven er momenten waarop afstemming met de omgeving noodzakelijk is, zoals bij technische innovaties, de werking en inzet van het gebiedsfonds of het behandelen van actuele vragen en klachten. Een energiepark is daarmee geen project dat na realisatie ‘achter een hek verdwijnt’, maar een langdurige samenwerking met de omgeving.

4.1.2 Procesparticipatie instrumenten

4.1.2.1 De gebiedstafel

De initiatiefnemers van Windpark Reijerscop-Cattenbroek willen samen met belanghebbenden het beste plan maken. Daarom wordt de procesparticipatie zo goed mogelijk afgestemd op de behoeften en wensen van de belanghebbenden in het projectgebied. Het doel is dat alle partijen kunnen (blijven) meepraten over het project, zodat zoveel mogelijk belangen worden meegenomen. Om dit te faciliteren, richten de initiatiefnemers een zogenaamde 'gebiedstafel' in.

Aan de gebiedstafel wordt de planontwikkeling voor Windpark Reijerscop-Cattenbroek op de voet gevolgd en besproken door een brede groep belanghebbenden. Ook worden plannen van commentaar en advies voorzien. De gebiedstafel helpt om het windpark met een zo groot mogelijk draagvlak in de omgeving te realiseren/exploiteren en biedt de mogelijkheid dat zo veel mogelijk stemmen hierbij worden gehoord.

Om de gebiedstafel op een zorgvuldige, transparante en effectieve wijze te laten functioneren, zijn er enkele organisatorische en procedurele uitgangspunten vastgesteld.

1. De gebiedstafel staat onder leiding van een onafhankelijke voorzitter. Deze voorzitter bewaakt het proces, zorgt voor een evenwichtige bespreking van onderwerpen en ziet erop toe dat alle deelnemers voldoende gelegenheid krijgen om hun standpunten, vragen en ideeën naar voren te brengen. De voorzitter opereert onafhankelijk van zowel de initiatiefnemers als de deelnemende belangenorganisaties en wordt in overleg met de deelnemers aan de gebiedstafel geselecteerd.
2. De gebiedstafel brengt verschillende belangen en perspectieven samen. Om de gesprekken overzichtelijk en doelgericht te houden, vertegenwoordigt iedere deelnemer in principe één belang of achterban. Deelnemers worden geacht de standpunten, vragen en aandachtspunten van hun achterban in te brengen en de uitkomsten van de bijeenkomsten terug te koppelen aan de groep die zij vertegenwoordigen. Deelname aan de gebiedstafel staat open voor partijen die bereid zijn vanuit een constructieve houding mee te denken over de uitwerking van het project binnen de vastgestelde beleidskaders. Daarbij is ruimte voor kritische vragen, zorgen en verschillende belangen, maar het uitgangspunt is dat deelnemers gezamenlijk zoeken naar oplossingen en verbeteringen binnen deze kaders. Voor het uiten van fundamentele bezwaren of verzet tegen het project staan de daarvoor bestemde participatie-, inspraak- en besluitvormingsprocedures open (zie hoofdstuk 6).
3. Voor een goede vertegenwoordiging van de verschillende belangengroepen wordt uitgegaan van een afvaardiging van twee personen per deelnemende organisatie of belangengroep. Hierbij wordt gestreefd naar ten minste één vaste vertegenwoordiger die gedurende het gehele proces

betrokken blijft. De tweede vertegenwoordiger kan desgewenst wisselen, zodat ook andere leden van de achterban de mogelijkheid krijgen om deel te nemen aan de gesprekken. Voor de groep direct omwonenden kan hiervan worden afgeweken. Gezien hun bijzondere betrokkenheid bij het project wordt gestreefd naar een afvaardiging van minstens 3 vertegenwoordigers elk uit verschillende delen van het projectgebied.

4. De gemeenten Woerden en Montfoort en andere betrokken overheden kunnen deelnemen aan de gebiedstafel in een ambtelijke, observerende of adviserende rol. Zij nemen geen plaats in als belangenvertegenwoordiger, maar kunnen wel vragen beantwoorden, toelichting geven op procedures en beleidskaders en waar nodig feitelijke informatie verstrekken. Hiermee wordt geborgd dat deelnemers beschikken over actuele en correcte informatie over het planvormings- en vergunningstraject.
5. Van iedere bijeenkomst wordt een verslag opgesteld waarin de besproken onderwerpen, gestelde vragen, aangedragen aandachtspunten en gemaakte afspraken worden vastgelegd. De conceptverslagen worden in de eerstvolgende bijeenkomst besproken en waar nodig aangepast. Na vaststelling worden de verslagen openbaar gemaakt, zodat ook andere belanghebbenden kennis kunnen nemen van de voortgang van de gebiedstafel en de onderwerpen die daarin aan de orde zijn gekomen. Op deze wijze wordt de transparantie van het participatieproces vergroot en blijft inzichtelijk hoe de inbreng vanuit de omgeving wordt meegenomen.
6. Uitgangspunt is dat de gebiedstafel fysiek bijeenkomt. Persoonlijke ontmoetingen bevorderen de onderlinge dialoog, bieden ruimte voor verdieping en dragen bij aan het opbouwen van wederzijds begrip en vertrouwen tussen de verschillende deelnemers. Als de omstandigheden daarom vragen, kan aanvullend gebruik worden gemaakt van digitale bijeenkomsten of hybride vormen van overleg.
7. Wanneer een te bespreken onderwerp aan de gebiedstafel voor een belangrijk deel vraagt om een specifieke Woerdens dan wel Montfoorts gesprek hierover, kan worden besloten om een deeltafel te vormen. Aan die deeltafel wordt dan vervolgens met de hierbij betrokken lokale deelnemers verder gewerkt. De uitkomst van het gesprek aan deze Woerdense dan wel Montfoortse deeltafel wordt vervolgens gedeeld aan de (gemeenschappelijke) gebiedstafel.
   Het werken aan een deeltafel kan plaatsvinden:
   - tijdens een reguliere gebiedstafel bijeenkomst
   - tijdens een ander moment waarop deze deeltafel bij elkaar komt

Naast deze organisatorische en procedurele uitgangspunten is er ook een aantal spelregels vastgesteld:

1. Open delen van belangen en waarom partijen aan tafel zitten;
2. Eerlijk en respectvol met elkaar om gaan;
3. Het proces dat wordt doorlopen is transparant en kan door de omgeving worden gevolgd;
4. Er is deskundigheid aan tafel die vertrouwd wordt, indien nodig vragen de deelnemers onafhankelijke experts om een toelichting;
5. De opties die aan tafel bedacht worden komen tegemoet aan zoveel mogelijk belangen. De initiatiefnemer is niet verplicht om opties en suggesties vanuit de gebiedstafel over te nemen die bijvoorbeeld (milieu)technisch niet haalbaar of de business case zwaar onder druk zetten;
6. Iedere partij moet in staat gesteld worden om de eigen situatie toe te lichten en vragen te stellen;
7. Besluiten (over een advies) worden genomen op basis van goede afspraken of bijvoorbeeld consensus. Hier wordt bij de start van de tafel een afspraak over gemaakt.

Ervaringen uit vergelijkbare windenergieprojecten laten zien dat de onderstaande onderwerpen naar verwachting een belangrijke plaats zullen innemen binnen de procesparticipatie. Voor een aantal van deze onderwerpen bestaat ook een relatie met financiële participatie. Een belangrijk deel van deze onderwerpen zal aan de (gemeenschappelijke) gebiedstafel behandeld worden. Voor een kleiner aantal onderwerpen zal gelden dat het werken aan een deeltafel nodig is om het Woerdens dan wel Montfoorts aspect goed te kunnen behandelen.

4.1.2.2 Ruimtelijke inpassing

Welke scenario's zijn mogelijk of onwenselijk? Hoeveel windturbines en waar moeten die komen? Welke randvoorwaarden zijn er vanuit bewoners, vanuit de regelgeving, vanuit de natuur, vanuit grondeigenaren. En is daaruit een financieel haalbaar project te maken?

4.1.2.3 Geluid en Slagschaduw

Welke zorgen zijn er over hinder? Welke informatie is beschikbaar of moet nog extra verzameld worden? Aan de hand van de ruimtelijke inpassing zal onderzoek plaatsvinden naar hinder. Wat zijn acceptabele manieren om hinder te voorkomen of te mitigeren?

4.1.2.4 Natuur en Landschap

Welke vragen zijn er over natuureffecten (flora, fauna, ecologie) en het landschap? In het kader van de Omgevingswet moet onderzoek worden gedaan, de uitkomsten worden besproken. De gebiedstafel wordt ook betrokken bij het definitief maken van de onderzoeksopzet en wordt geïnformeerd over de aanpak van het natuuronderzoek. Voor welke negatieve effecten zijn maatregelen nodig? Waar kan het omgevingsfonds (zie financiële participatie) de natuur en het landschap verbeteren?

4.1.2.5 Financiële Voordelen

Wat zijn de mogelijkheden voor financiële participatie door omwonenden en voor alle bewoners? Waar is bij omwonenden behoefte aan? Er komt een omgevingsfonds, waar is dit voor in te zetten? Dit onderwerp gaat in ieder geval over: financiële participatiemogelijkheden (individueel voordeel), omgevingsfonds (collectief voordeel) en vergoedingen.

4.1.2.6 Reijerscop en Cattenbroek schoner, sterker en meer energieonafhankelijk maken

Op welke manier kan Windpark Reijerscop-Cattenbroek de regio sterker, schoner en meer energieonafhankelijk maken (en daarmee een betere plek maken om te wonen en te werken)?

Figuur 4: Overzicht procesparticipatie aan de gebiedstafel

4.2 Projectparticipatie/Financiële participatie

4.2.1 Definitie projectparticipatie/ financiële participatie

Financiële participatie richt zich op de mogelijkheden voor lokale belanghebbenden om economisch te kunnen meedelen in het windproject. Waar procesparticipatie draait om invloed op het proces, gaat financiële participatie over invloed op en profijt van het projectresultaat. Het doel is een eerlijke verdeling van de baten, het versterken van lokaal eigenaarschap en het vergroten van het draagvlak in de omgeving. Financiële participatie vindt plaats in de laatste fases van het traject: de bouw en exploitatie (zie figuur 1).

Bij financiële participatie wordt onderscheid gemaakt tussen actieve en passieve financiële participatie. Bij passieve financiële participatie wordt een deel van de opbrengsten van het windproject gebruikt om de omgeving tegemoet te komen. Denk hierbij aan een omwonendenregeling (financiële vergoeding voor direct-omwonenden) en/of de vorming van een omgevingsfonds. Bij actieve financiële participatie is een ondernemend element aan de orde. Deze vorm is risicodragend voor de leden van bijvoorbeeld de energiecoöperatie.

Bij het ontwerp van de financiële participatie voor Windpark Reijerscop-Cattenbroek worden de volgende participatiemogelijkheden voorzien: mede-eigenaarschap/lokaal eigendom, omgevingsfonds, omwonendenvergoeding, gesocialiseerde grondvergoedingen en stroomparticipatie (Local4Local).

4.2.2 Projectparticipatie/financiële participatie instrumenten

4.2.2.1 Lokaal eigendom

Het doel van de initiatiefnemers is om Windpark Reijerscop-Cattenbroek te realiseren in lokaal eigendom. Waar het gemeentelijke toetsingskader stelt dat het project 50% lokaal eigendom moet bewaken, is het de intentie van de initiatiefnemers om het windpark met 90% lokaal eigendom te realiseren.

Omwonenden en lokale ondernemers in het zoekgebied kunnen deelnemen in het windpark door lid te worden van Woerden Energie. Financiële participatie is daarbij mogelijk, maar niet verplicht. Indien financieel wordt geparticipeerd, kan daarmee individueel een voordeel uit de opbrengsten van het windpark worden verkregen. Hiernaast is via het lidmaatschap van de energiecoöperatie ook sprake van mede-eigenaarschap.

4.2.2.2 Gesocialiseerde grond- en woningen vergoeding

Het lokale consortium hanteert het uitgangspunt: de lusten moeten landen waar de lasten zijn. Daarom is er een jaarlijkse vergoeding gereserveerd voor de woningeigenaren en grondeigenaren in de directe

omgeving van het windpark. Het voornemen is dat 15%-20% daarvan beschikbaar wordt gesteld voor de enkele tientallen woningen die het dichtst bij de toekomstige windturbines staan.

Grondeigenaren die afspraken hebben gemaakt over de inbreng van hun gronden zijn een verdeling van de jaarlijkse gebiedsvergoedingen overeengekomen. Een deel wordt voor woningen gereserveerd, een deel voor de grondeigenaren die een windturbine en/of infrastructuur op hun percelen krijgen en een deel voor de grondeigenaren die hectares inbrengen om het windpark mogelijk te maken (ontsluiting, kabels, overdraai etc.).

De verdeling van de woningvergoedingen wordt besproken aan de gebiedstafel. Een uiteindelijk voorstel wordt dan gecommuniceerd met de bewoners. Bovengenoemde gebiedsvergoedingen staan los van de reservering die het windpark wil doen voor het omgevingsfonds.

4.2.2.3 Omgevingsfonds

Er wordt een omgevingsfonds ingericht waarin jaarlijks een vooraf bepaald bedrag wordt gestort. Dit bedrag is afhankelijk van de gerealiseerde jaarlijkse elektriciteitsopwekking. Hiermee krijgt de omgeving gedurende de levensduur van het park opbrengsten uit het project. Aan de gebiedstafel wordt het doel, de criteria en de besteding van het omgevingsfonds gezamenlijk verder uitgewerkt. Aan de hand van de business case zal tijdens de participatie een schatting worden gemaakt van de bedragen die in dit participatiefonds worden gestort. Uitgangspunt is een minimum van € 0,50 per MWh, in lijn met de gedragscode Acceptatie & Participatie Windenergie op Land 2020.

4.2.2.4 Stroomparticipatie Local4Local

In de fase tot aan vergunningverlening onderzoeken we met de omgeving welke mogelijkheden er zijn voor lokale (contractuele) afname van stroom. Daarbij hebben we aandacht voor de mogelijkheden tot energie delen. Deze mogelijkheden kunnen bijdragen aan verminderen van netcongestie en het leveren van duurzame stroom aan inwoners en bedrijven.

5. Communicatie

Om de participatie rondom het project zo soepel, toegankelijk en efficiënt mogelijk te laten verlopen, wordt gebruikgemaakt van verschillende communicatiemiddelen. Hiermee worden belanghebbenden tijdig geïnformeerd, krijgen zij de mogelijkheid om vragen te stellen en kunnen zij actief meedenken gedurende het proces.

Een centrale rol is weggelegd voor de projectwebsite. Hier wordt actuele informatie over het project gepubliceerd, zoals de planning, achtergronddocumenten, verslagen van bijeenkomsten en veelgestelde vragen. Deze website www.windparkreijerscop-cattenbroek.nl is in september 2026 gelanceerd.

Om betrokkenen regelmatig op de hoogte te houden van de voortgang, wordt een (digitale) nieuwsbrief ingezet. Via deze nieuwsbrief worden belangrijke ontwikkelingen, mijlpalen en aankomende participatiemomenten gedeeld. Daarnaast worden persberichten gebruikt om een breder publiek te informeren over relevante projectontwikkelingen en besluiten.

Gedurende het participatietraject worden openbare informatie- en inloopbijeenkomsten georganiseerd. Tijdens deze bijeenkomsten kunnen belanghebbenden zich laten informeren over de plannen, vragen stellen aan het projectteam en hun mening of aandachtspunten kenbaar maken. Ook zal er een enquête verspreid worden waarin de omgeving haar mening over belangrijke onderwerpen kenbaar kan maken. Waar nodig worden daarnaast persoonlijke gesprekken gevoerd met direct betrokkenen of belanghebbenden. Op deze manier is er ruimte voor maatwerk en kunnen specifieke belangen, zorgen of wensen zorgvuldig worden besproken.

Door deze combinatie van communicatiemiddelen wordt gestreefd naar een open, transparante en laagdrempelige communicatie met alle betrokkenen gedurende het gehele participatieproces.

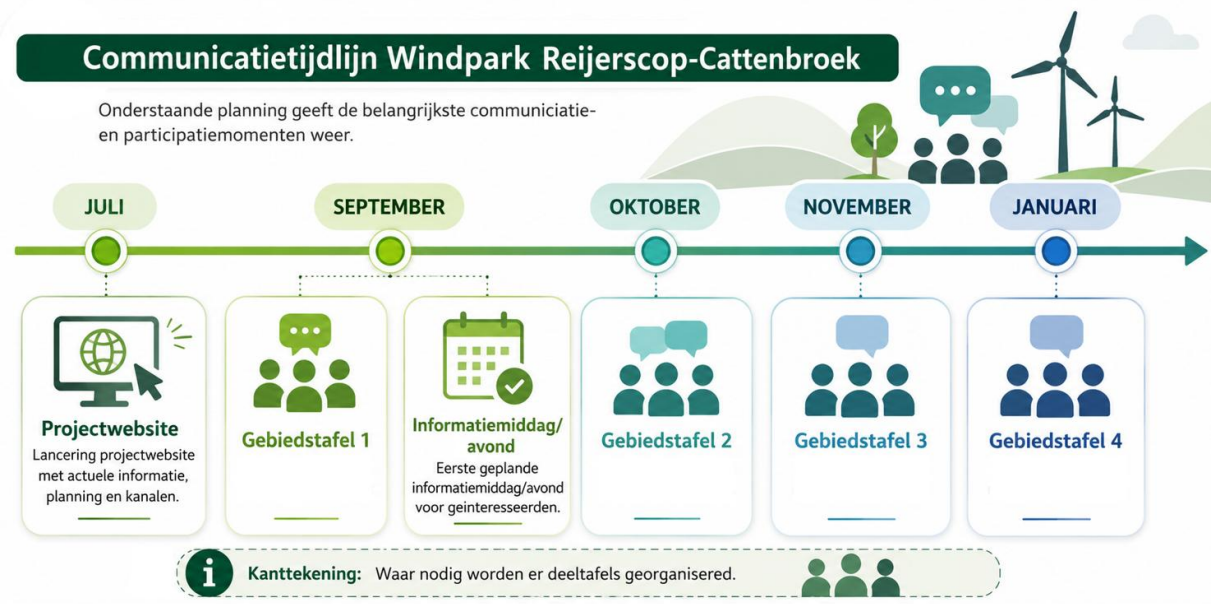

Figuur 5: Communicatietijdlijn Windpark Reijerscop-Cattenbroek

6. Referenties

Gedragscode Acceptatie & Participatie Windenergie op Land – oktober 2020, NWEA e.a.

https://www.nedzero.nl/media/site/ea73574566-1777979821/gedragscode-wol.pdf